

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Iuri Dariiciuc împotriva Marinei Rusu cu privire la partajarea bunului imobil proprietate comună,

împotriva încheierii din 15 ianuarie 2025 a Curții de Apel Nord,

*(Dosarul nr. 2r-67/25
NR. PIGD 2-23161030-01-2r-21022025)*

Consecințele neînlăturării neajunsurilor cererii de apel. Apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1). Neprezentarea în termen a taxei de stat.

Judecătoria Edineț, sediul Central, jud. C. Prisacari,
Curtea de Apel Nord, jud. E. Grumeza, N. Costăș, S. Grosu,

18 iunie 2025

Textul corespunde originalul

Examinând în lipsa părților recursul depus de Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. 09 noiembrie 2023, Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Rusu cu privire la partajarea bunului imobil proprietate comună.

2. Prin hotărârea din 15 iulie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Dariiciuc împotriva Marinei Rusu cu privire la partajul bunului imobil: apartamentul nr. XXX amplasat pe str. XXX, or. XXX, r-nul XXX, identificat prin numărul cadastral XXX, cu suprafața de XXX m.p., aflat în proprietatea comună a părților, ca fiind neîntemeiată (f.d. 130, 140-143).

3. La 09 august 2024, Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 15 iulie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f.d. 137-138, 139).

4. Prin încheierea din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Iuri Dariiciuc împotriva hotărârii din 15 iulie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți a bonului de plată a taxei de stat în original în mărime de 7 250,47 de lei, a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, cât și a cererii de apel cu semnătură olografă sau omologată, în copii pentru toți participanții la proces, în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, stabilindu-i termen până la data de 27 decembrie 2024 inclusiv. Totodată, s-a explicat apelantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d. 150-153).

5. La 19 decembrie 2024, Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus la Curtea de Apel Bălți cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 15 iulie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central, la care a anexat

dovada de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei (f.d. 154-158, 159, 160, 161).

6. Conform extrasului din e-mailul Zimbra cu adresa „radmila.rosca@justice.md”, copia încheierii din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Nord a fost comunicată reprezentantului apelantului Iuri Dariiciuc, avocatului Ghenadie Odobescu, în mod electronic în data de 20 decembrie 2024 (f.d. 162).

7. Prin încheierea din 15 ianuarie 2025 a Curții de Apel Nord s-a restituit apelul declarat de avocatul Ghenadie Odobescu în interesele lui Iuri Dariiciuc împotriva hotărârii din 15 iulie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și s-a remis apelantului/reprezentantului cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 163-166).

8. La 29 ianuarie 2025, Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, a depus prin intermediul oficiului poștal cerere de recurs împotriva încheierii din 15 ianuarie 2025 a Curții de Apel Nord, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată (f.d. 169-171, 174).

9. În susținerea recursului a invocat că nu a recepționat încheierea din 16 decembrie 2024 la care face referire instanța de apel precum că ar fi fost expediată spre cunoștință prin intermediul poștei electronice. Iar, la materialele dosarului lipsește dovada recepționării de către avocatul Ghenadie Odobescu a încheierii Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2024. Astfel, prin restituirea cererii de apel, s-a limitat dreptul la apărare al lui Iuri Dariiciuc.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 425 din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

11. Art. 427 alin. (1) lit.a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”

12. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

13. Art. 16 din Codul de procedură civilă statuează că:

„neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.”

14. Modalitatea de comunicare al actului de procedură, noțiunea termenului procesual precum și efectul expirării acestui termen sunt reglementate de prevederile art. 100 alin. (1¹), art. 110, art. 111 alin. (1)-(2), art. 113 din Codul de procedură civilă și sună în modul următor:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).”

15. Art. 364 alin. (1) și art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.”

16. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

17. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1)...”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit extrasului din poșta electronică Zimbra, cu adresa de e-mail „ramila.rosca@justice.md”, copia încheierii motivate din 15 ianuarie 2025 a Curții de Apel Nord a fost comunicată reprezentantului recurentului în mod electronic la 21 ianuarie 2025 (f.d. 167 verso). Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 29 ianuarie 2025 (f.d. 174).

19. Din materialele cauzei reiese cu certitudine că încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs apelului a fost comunicată reprezentantului apelantului Iuri Dariiciuc, avocatului Ghenadie Odobescu, în mod electronic în data de 20 decembrie 2024 la adresa de e-mail indicată de către acesta în mandatul de avocat, în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel nemotivată (f.d. 1, 22, 137, 162).

20. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate accepta argumentele reprezentantului recurentului, precum că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel nu i-a fost notificată. Or, pentru a combate argumentul avocatului că nu a știut despre încheierea trimisă prin e-mail, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție amintește despre faptul că avocatul Ghenadie Odobescu este un profesionist în domeniul dreptului, fiind un avocat licențiat, iar conform obligațiilor sale profesionale are o datorie de diligență în gestionarea comunicării electronice. Aceasta include *inter alia* verificarea poștei electronice, deoarece clienții și instanțele pot folosi diverse metode de trimitere a mesajelor. Ignorarea verificării poștei electronice nu poate justifica lipsa de cunoștință, mai ales că prin prisma art. 100 alin. (11) din Codul de procedură civilă, metoda principală de comunicare de la instanța de judecată este poșta electronică.

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, mesajele venite de la instanțele de judecată ar trebui tratate cu o atenție specială și, din acest considerent, avocatul ar trebui să ia măsuri rezonabile pentru a se asigura că nu ratează mesaje importante din poșta electronică. Astfel, recurentul nu poate invoca simplul fapt că nu a citit mesajul electronic al instanței de apel, pentru a justifica neexecutarea obligațiilor ce i-au fost impuse prin încheierea din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Bălți.

22. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel rezonabil a constatat că încheierea din 16 decembrie 2024 prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost notificată în mod electronic recurentului Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, la 20 decembrie 2024, or, acest fapt este confirmat prin extrasul din poșta electronică cu adresa „radmila.rosca@justice.md”.

23. Respectiv, în condițiile speței, termenul de procedură acordat de Curtea de Apel Bălți apelantului pentru înlăturarea neajunsurilor la declararea apelului, și anume până la 27 decembrie 2024 inclusiv, este un termen rezonabil și suficient pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel, *inter alia* de a prezenta instanței de apel dovada de plată a taxei de stat.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că termenul acordat de instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor ce au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel este unul imperativ și peremptoriu, recurentului și reprezentantului acestuia revenindu-le obligația pozitivă de a se conforma întocmai dispozițiilor instanței de apel și a lichida aceste neajunsuri, în caz contrar, intervenind *uno ictu*, cu titlu de sancțiune procedurală restituirea apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

25. În condițiile speței, însă, apelantul Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, nu s-a conformat obligațiilor impuse de lege și de Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 16 decembrie 2024 și nu a prezentat instanței de apel dovada de plată a taxei de stat.

26. Astfel, se constată că, în condițiile speței, apelantul Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, nu a înlăturat neajunsurile la declararea apelului împotriva hotărârii din 15 iulie 2024 a Judecătorei Edineț, sediul Central, în interiorul termenului acordat de Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 16 decembrie 2024. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel just și temeinic a restituit cererea de apel.

27. Instanța de recurs notează că, apelantul și reprezentantul acestuia, fiind interesați în soarta soluționării prezentului litigiu, urmau să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul lor de acces la instanță, prin executarea încheierii din 16 decembrie 2024 a Curții de Apel Nord, cu prezentarea cererii de apel motivate în interiorul termenului-limită acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel.

28. Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

29. Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6

§ 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

30. În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

31. Conjunctura relevantă profilează faptul că Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu nu a dat dovadă de diligență și interes suficient la utilizarea căilor procedurale de atac a hotărârii judecătorești.

32. În baza celor constatate, Completul de judecată notează că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care nu a fost efectuată înlăturarea neajunsurilor stabilite în termenul acordat, iar soluția instanței de restituire a apelului nu poate fi privită, în principiu, ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or, argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

34. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de către Iuri Dariiciuc, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu, împotriva încheierii din 15 ianuarie 2025 a Curții de Apel Nord.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Oxana Parfeni